

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ:
«ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΕ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ, ΑΡΧΕΙΑ, ΜΟΥΣΕΙΑ»
ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑΣ, ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ**

Η βιβλιοθήκη ως χώρος: Αποτίμηση των προτιμήσεων των χρηστών

Συγγραφέας

Ζαχαρούλα Ανδρεάκου

Επιβλέπουσα

Ευτυχία Βραιϊμάκη, Επίκουρη καθηγήτρια

Αθήνα, Ιανουάριος 2023

Το κίνητρο της έρευνας

- Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες: διαχρονική σημασία για την πανεπιστημιακή κοινότητα
- Διαδίκτυο, ψηφιακές τεχνολογίες → πόσο δημοφιλείς είναι οι φυσικοί χώροι των βιβλιοθηκών σήμερα;
- Πώς θα διατηρήσουν το κοινό τους και παράλληλα θα προσελκύσουν νέους χρήστες;

Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες

Εκπαίδευση

Επιστημονική έρευνα

Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες

- Παρέχουν στα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας ένα κατάλληλο μέρος για συνάντηση με άλλα άτομα από διαφορετικό οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον, με διαφορετική νοοτροπία και διαφορετικό πεδίο σπουδών (Montgomery, 2011).
- Χώρος ανταλλαγής απόψεων και κοινωνικοποίησης
- Δημιουργούν την αίσθηση του ανήκειν και υποστηρίζουν τη θεσμική αποστολή της δια βίου μάθησης (Feria, 2017)
- Ήσυχος χώρος ατομικής μελέτης
- Χώρος ψυχαγωγίας

Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες

- **3ος χώρος ή third place:** Άνετο, ευχάριστο και οικείο περιβάλλον, που ενισχύει την κοινωνική αλληλεπίδραση των ατόμων– (Oldenburg, 1989)

Σκοπός –στόχοι της έρευνας

❖ Αποτίμηση των απόψεων των χρηστών των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών για το φυσικό χώρο της βιβλιοθήκης

- Ο βαθμός χρήσης των βιβλιοθηκών του ΠΑΔΑ από τους φοιτητές
- Οι βασικοί λόγοι χρήσης των βιβλιοθηκών του ΠΑΔΑ
- Οι απόψεις των χρηστών για τους φυσικούς χώρους των βιβλιοθηκών
- Προτάσεις χρηστών για τη βελτίωση της εμπειρίας από τη χρήση των β/θηκών του ΠΑΔΑ

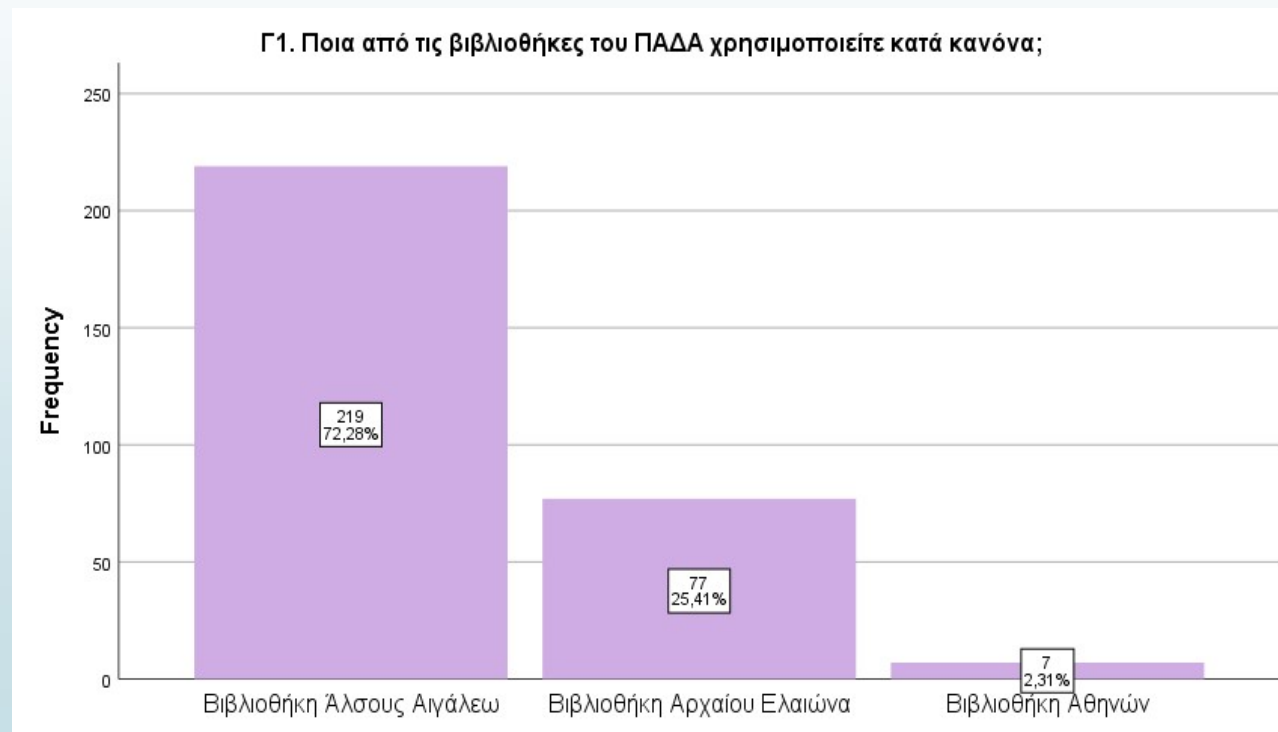
Μεθοδολογία έρευνας

- ▶ Ποσοτική έρευνα: φοιτητές (προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί και διδακτορικοί) ΠΑΔΑ
- ▶ Έρευνα επισκόπησης απόψεων
- ▶ Ερωτηματολόγιο μέσω Google Forms
- ▶ 4 ενότητες
- ▶ 15 ερωτήσεις
- ▶ 303 απαντήσεις
- ▶ Ανάλυση αποτελεσμάτων μέσω προγράμματος SPSS

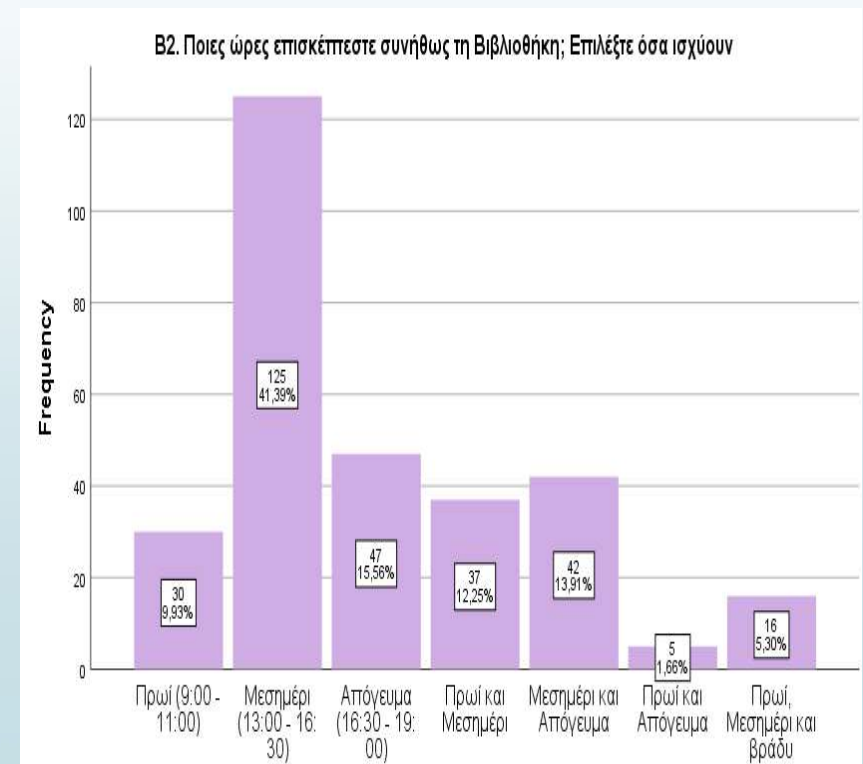
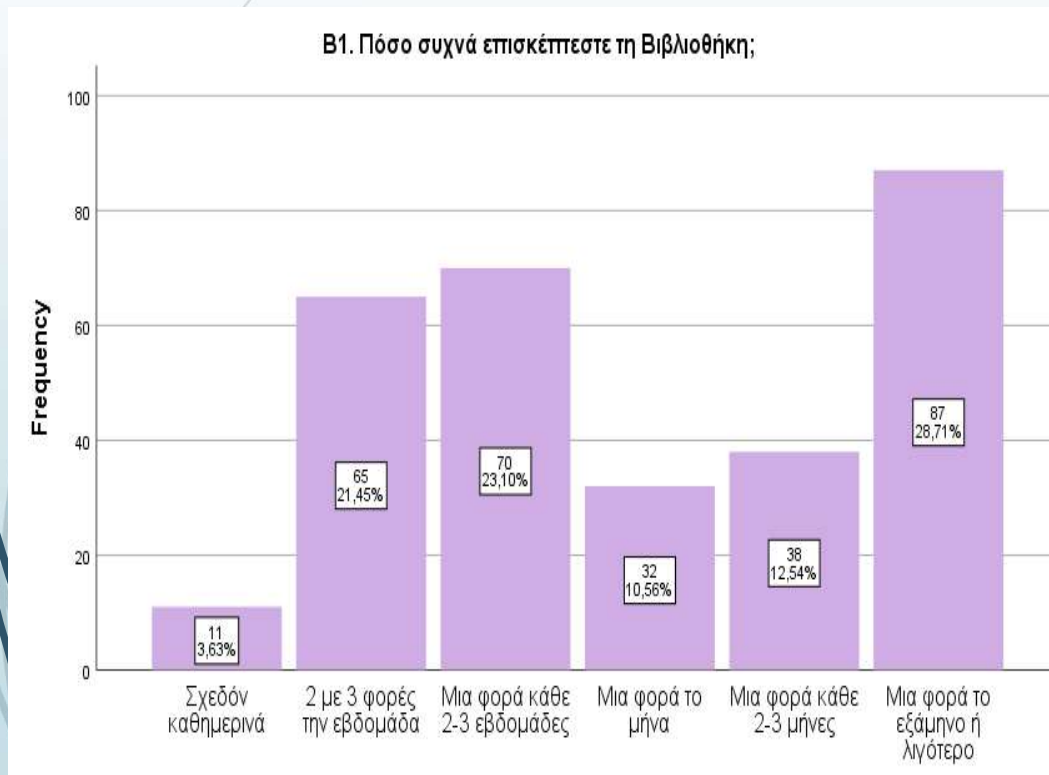
Δημογραφικά στοιχεία συμμετεχόντων

		Συχνότητα	Ποσοστό
Φύλο	Άνδρας	89	29,37%
	Γυναίκα	210	69,31%
	Άλλο	2	0,66%
	Δεν απαντώ	2	0,66%
Ηλικία	<i>Mean=26,35 SD=10,08</i>		
Ιδιότητα	Προπτυχιακή/ός φοιτήτρια/τής	256	84,49%
	Μεταπτυχιακή/ός φοιτήτρια/της	37	12,21%
	Υποψήφια/ος διδάκτορας	8	2,64%
	2 ^ο Πτυχίο	2	0,66%
Έτος φοίτησης	1 ^ο	60	19,80%
	2 ^ο	85	28,05%
	3 ^ο	54	17,82%
	4 ^ο	43	14,19%
	5 ^ο +	61	20,13%
Σχολή φοίτησης	Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστήμων	88	29,04%
	Μηχανικών	77	25,41%
	Επιστήμων Υγείας & Πρόνοιας	76	25,08%
	Εφαρμοσμένων Τεχνών & Πολιτισμού	32	10,56%
	Δημόσιας Υγείας	19	6,27%
	Επιστήμων Τροφίμων	11	3,63%

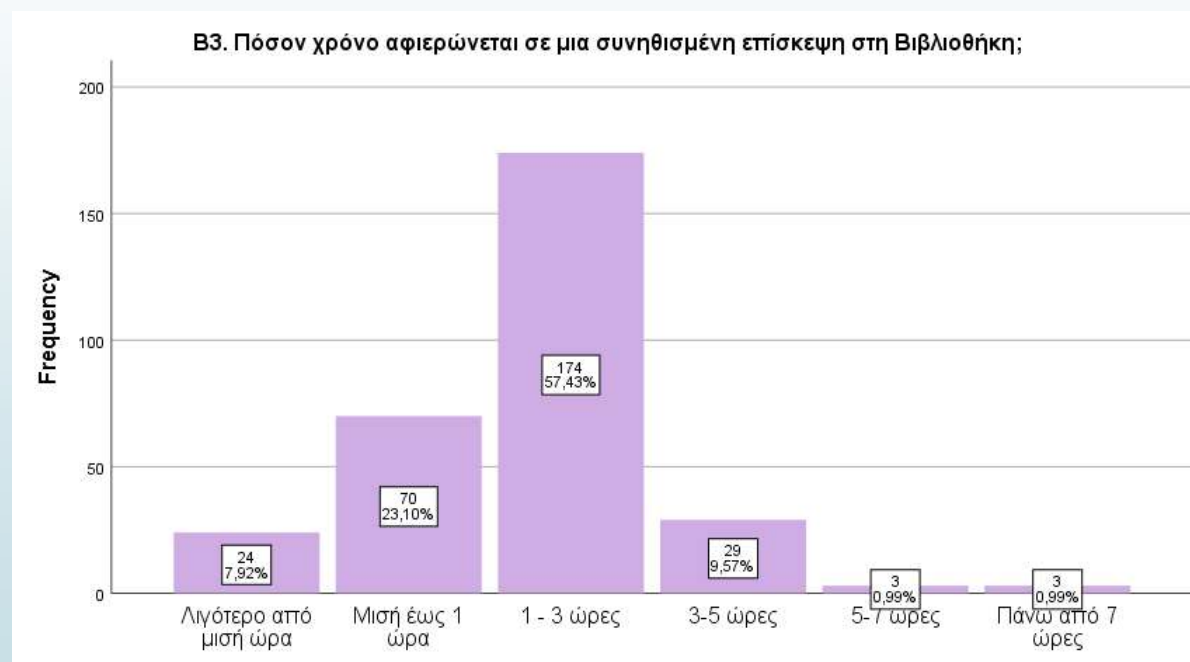
Αποτελέσματα Γράφημα 1. Χρήση Βιβλιοθηκών ΠΑΔΑ

Γραφήματα. Συχνότητα επίσκεψης της βιβλιοθήκης, Ώρες επίσκεψης στη βιβλιοθήκη

Γράφημα 3. Χρόνος παραμονής στη βιβλιοθήκη

Πίνακας 3. Λόγοι χρήσης βιβλιοθήκης

	Συχνότητα	Ποσοστό
Για να κάνω τις ατομικές μου εργασίες	221	19,73%
Για να διαβάσω για τις εξετάσεις	158	14,11%
Για να συνεργαστώ με τα μέλη της ομάδας μου που κάνουμε μαζί εργασία	133	11,88%
Για να δανειστώ ή να επιστρέψω βιβλία	107	9,55%
Για να βρω βιβλία και άρθρα για τις εργασίες μου	105	9,38%
Για να δω τι βιβλία υπάρχουν	100	8,93%
Για να δουλέψω με τον δικό μου υπολογιστή	100	8,93%
Για να χρησιμοποιήσω τους υπολογιστές	92	8,21%
Για να συναντήσω φίλους	38	3,39%
Για να διαβάσω τα δικά μου βιβλία	43	3,84%
Για να χρησιμοποιήσω τον ηλεκτρονικό κατάλογο και τις βάσεις δεδομένων	10	0,89%
Για να χρησιμοποιήσω το φωτοτυπικό ή και τους εκτυπωτές	8	0,71%
Για να περάσει η ώρα	4	0,36%
Για να πάρω βιβλία από τη δωρεάν διάθεση	1	0,09%

**Πίνακας 4. Αξιολόγηση φυσικού χώρου Βιβλιοθήκης
(1^η υπο-ενότητα)**

Δήλωση	1	2	3	4	5	6	ΔΓ/ΔΑ	Mean	SD
Φυσικός φωτισμός	4 (1,32%)	5 (1,65%)	35 (11,55%)	43 (14,19%)	98 (32,34%)	112 (36,96%)	6 (1,98%)	4,93	1,19
Τεχνητός φωτισμός	4 (1,32%)	11 (3,63%)	35 (11,55%)	56 (18,48%)	92 (30,36%)	81 (26,72%)	24 (7,92%)	4,85	1,32
Ποιότητα αέρα	5 (1,65%)	17 (5,61%)	49 (16,17%)	68 (22,44%)	91 (30,03%)	62 (20,46%)	11 (3,63%)	4,50	1,13
Θερμοκρασία	12 (3,96%)	25 (8,25%)	38 (12,54%)	69 (22,77%)	86 (28,38%)	63 (20,79%)	10 (3,30%)	4,39	1,44
Στάθμη θορύβου	22 (7,26%)	24 (7,92%)	44 (14,52%)	57 (18,81%)	81 (26,73%)	67 (22,11%)	8 (2,64%)	4,27	1,56

**Πίνακας 4. Αξιολόγηση φυσικού χώρου Βιβλιοθήκης
(2^η υπο-ενότητα)**

Δήλωση	1	2	3	4	5	6	ΔΓ/ΔΑ	Mean	SD
Οπτική ιδιωτικότητα	23 (7,59%)	44 (14,52%)	53 (17,49%)	63 (20,79%)	60 (19,80%)	43 (14,19%)	17 (5,61%)	3,96	1,65
Ακουστική ιδιωτικότητα	24 (7,92%)	36 (11,88%)	62 (20,46%)	59 (19,47%)	78 (25,74%)	34 (11,22%)	10 (3,30%)	3,90	1,55
Επάρκεια χώρου	8 (2,64%)	16 (5,28%)	28 (9,24%)	69 (22,77%)	76 (25,08%)	97 (32,01%)	9 (2,97%)	4,70	1,36
Διαρρύθμιση χώρου	6 (1,98%)	22 (7,26%)	31 (10,23%)	52 (17,16%)	96 (31,68%)	85 (28,05%)	11 (3,63%)	4,68	1,37
Άνεση επίπλων	12 (3,96%)	21 (6,93%)	34 (11,22%)	70 (23,10%)	85 (28,05%)	72 (23,76%)	9 (2,97%)	4,48	1,42
Προσαρμοσι- κότητα επίπλων (π.χ. ρύθμιση ύψους καρέκλας)	47 (15,51%)	47 (15,51%)	41 (13,53%)	58 (19,14%)	46 (15,18%)	21 (6,93%)	43 (14,19%)	3,81	1,96

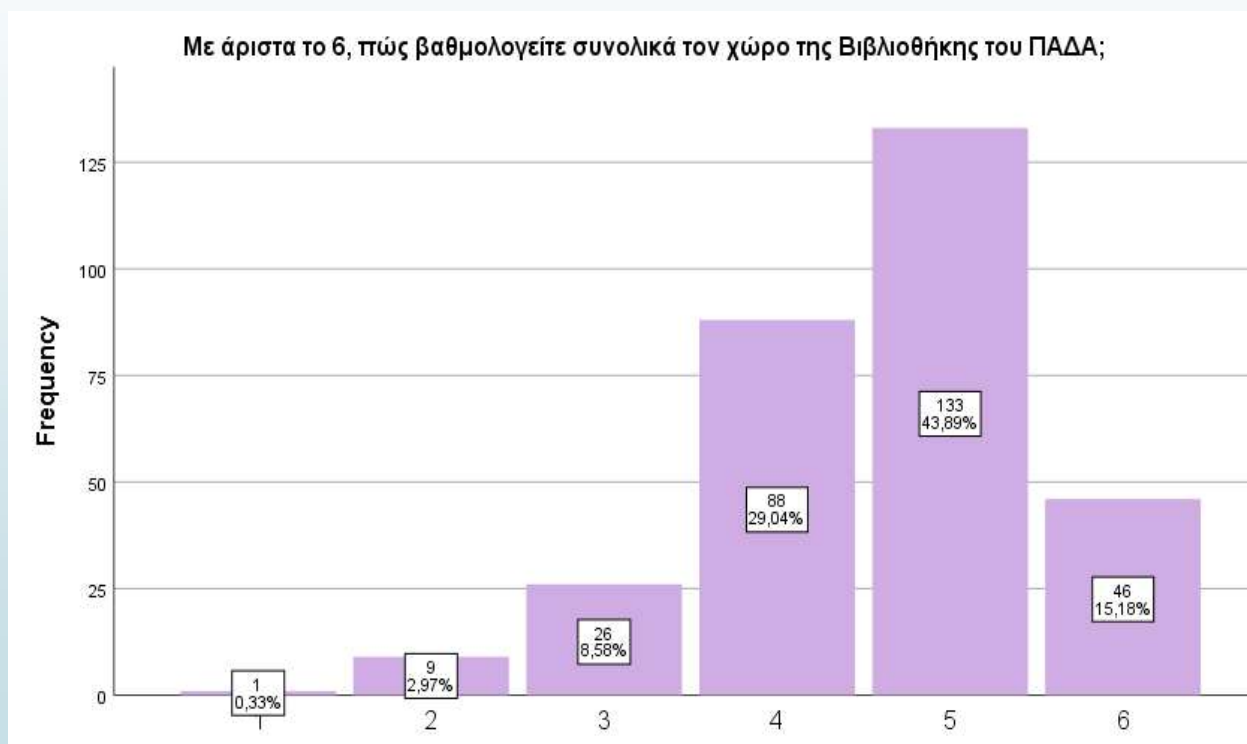
Πίνακας 4. Αξιολόγηση φυσικού χώρου Βιβλιοθήκης
(3^η υπο-ενότητα)

Δήλωση	1	2	3	4	5	6	ΔΓ/ΔΑ	Mean	SD
Αισθητική χώρου (χρώματα, υφές, διακόσμηση)	7 (2,31%)	25 (8,25%)	43 (14,19%)	70 (23,10%)	81 (26,73%)	71 (23,43%)	6 (1,98%)	4,42	1,38
Καθαριότητα	1 (0,33%)	3 (0,99%)	19 (6,27%)	30 (9,90%)	95 (31,35%)	150 (49,50)	5 (1,65%)	5,26	,99
Σήμανση	5 (1,65%)	5 (1,65%)	33 (10,89%)	71 (23,43%)	89 (29,37%)	71 (23,43%)	29 (9,57%)	4,86	1,30
Ποιότητα σήματος Wi-Fi	11 (3,63%)	14 (4,62%)	35 (11,55%)	52 (17,16%)	84 (27,72%)	67 (22,11%)	40 (13,20%)	4,80	1,53
Διαθεσιμότητα πριζών ρεύματος	21 (6,93%)	37 (12,21%)	55 (18,15%)	58 (19,14%)	52 (17,16%)	26 (8,58%)	54 (17,82%)	4,24	1,83
Ωράριο λειτουργίας	21 (6,93%)	31 (10,23%)	56 (18,48%)	59 (19,47%)	59 (22,77%)	50 (16,50%)	17 (5,61%)	4,13	1,61

**Πίνακας 4. Αξιολόγηση φυσικού χώρου Βιβλιοθήκης
(4^η ΥΠΟ-ΕΝΟΤΗΤΑ)**

Δήλωση	1	2	3	4	5	6	ΔΓ/ΔΑ	Mean	SD
Ήσυχος χώρος για εξατομικευμένη χρήση	14 (4,62%)	24 (7,92%)	39 (12,87%)	70 (23,10%)	82 (27,06%)	70 (23,10%)	4 (1,32%)	4,35	1,44
Χώρος που εμπνέει την μελέτη και τη μάθηση	7 (2,31%)	17 (5,61%)	35 (11,55%)	60 (19,80%)	98 (32,34%)	79 (26,07%)	7 (2,31%)	4,62	1,32
Χώρος που ενθαρρύνει την ομαδική μελέτη και μάθηση	12 (3,96%)	26 (8,58%)	35 (11,55%)	59 (19,47%)	86 (28,38%)	67 (22,11%)	18 (5,94%)	4,50	1,51
Καταφύγιο μελέτης, μάθησης και έρευνας	9 (2,97%)	18 (5,94%)	35 (11,55%)	47 (15,51%)	89 (29,37%)	95 (31,35%)	10 (3,30%)	4,70	1,41
ΣΥΝΟΛΙΚΑ								4,49	0,97

Γράφημα 4. Συνολική αποτίμηση των χώρων της βιβλιοθήκης

Συσχετίσεις μεταβλητών

Πίνακας 1. ANOVA test με εξαρτώμενη μεταβλητή «συχνότητα επίσκεψης της βιβλιοθήκης» ανάλογα με το «φύλο» τους

ANOVA					
B1. Πόσο συχνά επισκέπτεστε τη Βιβλιοθήκη;					
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	17,299	3	5,766	2,165	,092
Within Groups	796,246	299	2,663		
Total	813,545	302			

Πίνακας 1. ANOVA test με εξαρτώμενη μεταβλητή «χρόνος χρήσης του χώρου της βιβλιοθήκης» και ανεξάρτητη μεταβλητή «φύλο»

ANOVA					
B3. Πόσον χρόνο αφιερώνεται σε μια συνηθισμένη επίσκεψη στη Βιβλιοθήκη;					
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	1,345	3	,448	,624	,600
Within Groups	214,583	299	,718		
Total	215,927	302			

Συσχετίσεις μεταβλητών

Chi-Square Tests με εξαρτώμενη μεταβλητή την «συνολική βαθμολογία» και ανεξάρτητη μεταβλητή την «σχολή φοίτησης»

<i>Chi-Square Tests</i>			
	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	25,201 ^a	25	,451
Likelihood Ratio	26,720	25	,370
Linear-by-Linear Association	5,531	1	,019
N of Valid Cases	303		

a. 20 cells (55,6%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,04.

Προτάσεις βελτίωσης

Δήλωση	N
Περισσότερη ιδιωτικότητα και ησυχία / ηχομόνωση	43
Διεύρυνση ωραρίου	38
Περισσότερες πρίζες	35
Κλιματισμός και καλύτερη ποιότητα αέρα	29
Περισσότερες σημάνσεις στα ράφια	28
Επαγγελματικός φωτισμός / καλύτερος φωτισμός	22
Πιο σύγχρονη βιβλιογραφία	22
Περισσότεροι υπολογιστές	20
Επέκταση χρονικού διαστήματος ικανότητας δανεισμού βιβλίου	20
Ανακαίνιση	7
Πιο σύγχρονος εξοπλισμός	7
Ηλεκτρονική πρόσβαση σε συγγράμματα	7
Χώροι τηλεδιασκέψεων και χώροι ομαδικών εργασιών	4
Ποιότητα σήματος Wi-Fi.	2
Παροχή δωρεάν λογισμικών	2

Συμπεράσματα

- Το 72,28% χρησιμοποιεί τη βιβλιοθήκη Άλσους Αιγάλεω, το 25,41% τη βιβλιοθήκη Αρχαίου Ελαιώνα και μόλις το 2,31% τη βιβλιοθήκη Αθηνών → Στο Άλσος Αιγάλεω υπάρχουν τα περισσότερα τμήματα του ΠΑΔΑ.
- Σχετικά χαμηλή επισκεψιμότητα στο φυσικό χώρο της βιβλιοθήκης (Το 28,71% επισκέπτεται τη βιβλιοθήκη 1 φορά το εξάμηνο, ενώ ένα μικρότερο ποσοστό (23,10%) 2-3 φορές την εβδομάδα)
- Το 57,43% όσων επισκέπτονται τη βιβλιοθήκη διαθέτει αρκετό χρόνο (1-3 ώρες) μέσα στο χώρο της βιβλιοθήκης, δείχνοντας μια θετική εικόνα του χώρου και των παρεχόμενων υπηρεσιών.
- Το 41,39% των ερωτηθέντων δείχνει μια σαφή προτίμηση να επισκέπτεται τη βιβλιοθήκη το μεσημέρι (13:00-16:30)

Συμπεράσματα

- Βασικοί λόγοι χρήσης της βιβλιοθήκης: «Συγγραφή ατομικών εργασιών» (19,73%), «διάβασμα για την εξεταστική» (14,11%), «συνεργασία μελών ομάδων για ομαδικές εργασίες» (11,88%), για να δανειστώ/επιστρέψω βιβλία (9,55%)→περισσότερο για ατομική μελέτη και λιγότερο για κοινωνικοποίηση

Συμπεράσματα-Αξιολόγηση φυσικών χώρων

- Υψηλή ικανοποίηση φοιτητών σχετικά με το κτήριο (εσωτερικά) της βιβλιοθήκης του ΠΑΔΑ. Έδωσαν μέσο όρο 5 στα 6 (6=άριστα). Επίσης, στοιχεία όπως ο φυσικός και ο τεχνητός φωτισμός, η ποιότητα αέρα και η καθαριότητα συγκέντρωσαν υψηλή βαθμολογία.
- Χαμηλότερη βαθμολογία συγκέντρωσαν η διαρρύθμιση των επίπλων, η οπτική και ακουστική ιδιωτικότητα.
- Η βιβλιοθήκη αποτελεί ένα «καταφύγιο μελέτης, μάθησης και έρευνας»

Συμπεράσματα-Προτάσεις

- Περισσότερη ιδιωτικότητα και ησυχία. Αυτό συνάδει με τους πιο βασικούς λόγους χρήσης της βιβλιοθήκης: ατομική μελέτη και συγγραφή εργασιών, που είδαμε παραπάνω (βλ. πιν. 25)
- Διεύρυνση ωραρίου λειτουργίας
- Εξοπλισμός
- Καλύτερες συνθήκες κλιματισμού
- Καλύτερη σήμανση στα ράφια
- Επέκταση χρονικού διαστήματος για το δανεισμό βιβλίων κτλ.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας